

KARTA KURSU

Nazwa	Geografia polityczna i ekonomiczna
Nazwa w j. ang.	<i>Political and economic geography</i>

Koordynator		Zespół dydaktyczny
		Prof. dr hab. Sergiusz Wasiuta dr Przemysław Łukasik
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Prezentacja (i przygotowanie do samodzielnego poznawania) najważniejszych zjawisk związanych z geografią polityczną, ekonomiczną i geopolityką.
 Poznanie geografii organizacji międzynarodowych, podziałów politycznych oraz problemów polityczno-społeczno-gospodarczych współczesnego świata.
 Przyswojenie terminologii przydatnej do charakteryzowania potencjału geofizycznego, geopolitycznego i gospodarczego poszczególnych państwa oraz mających wpływ na relacje pomiędzy nimi.
 Wykształcenie i trenowanie umiejętności przygotowania i zaprezentowania analizy geopolitycznej oraz prowadzenia analizy porównawczej.
 Rozpoznanie źródeł wiedzy i wytrenowanie umiejętności aktualizowania danych dotyczących potencjału polityczno-ekonomicznego i geopolitycznego wybranych państw oraz przygotowanie do krytycznej analizy.

Warunki wstępne:

Wiedza	Ma podstawową wiedzę z zakresu geografii politycznej Zna procesy historyczne rzutujące na polityczny kształt współczesnych państw Ma ogólną wiedzę o organach państwa i ich funkcjach w systemie politycznym
Umiejętności	Potrafi prawidłowo wymienić cechy państwa oraz najważniejsze organizacje międzynarodowe. Potrafi umiejscowić państwa na mapie. Potrafi znaleźć lekturę dotyczącą wybranego tematu
Kursy	Z modułu podstawowego – Nauka o państwie i prawie, Historia stosunków międzynarodowych , Historia Polski XX wieku

Efekty kształcenia:

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W1: Zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących geografii politycznej i ekonomicznej	K1_W01 P6U_W
	W2: Ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, społecznych i administracyjnych uwarunkowań potencjału państw	K1_W03 P6U_W
	W3: Ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki geopolityki i geografii politycznej	K1_W04 P6U_W
	W4: Zna podstawową faktografię dotyczącą geografii politycznej i ekonomicznej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych	K1_W05 P6U_W

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U1: Potrafi zbierać, analizować i opracowywać wydarzenia dotyczące geografii politycznej i ekonomicznej	K1_U06 P6U_U
	U2: Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, politologii, do analizy problematyki związanej z geografiami polityczną i ekonomiczną	K1_U02 P6U_U
	U3: Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką geografii politycznej i ekonomicznej	K1_U03 P6U_U
	U4: Potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z geografiami polityczną przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	K1_U02 P6U_U

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K1: Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	K1_K01 P6U_K
	K2: Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	K1_K01 P6U_K
	K3: Rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	K1_K03 P6U_K

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30	15									

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20										

Opis metod prowadzenia zajęć - studia stacjonarne:

Wykład

Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoincie

Ćwiczenia

Indywidualne ustne referowanie tekstów z literatury przedmiotu

Zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji

Zadania związane z analizą treści wybranych źródeł

Test zaliczeniowy

Opis metod prowadzenia zajęć - studia niestacjonarne:

Wykład

Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoint

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Test
W01								X			X		X
W02								X			X		X
U01								X					X
U02								X					
K01								X					
K02								X					
...													

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Test
W01								X			X		X
W02								X			X		X
U01								X					X
U02								X					
K01								X					
K02								X					
...													

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę z ćwiczeń składają się - Obecność na zajęciach - Punktowana aktywność w dyskusji - Test zaliczeniowy Ocena bardzo dobra z ćwiczeń to 10 pkt dodatkowych do egzaminu Egzamin ustny: 1. rozumienie i wiedzę z zakresu geografii politycznej, geografii ekonomicznej i geopolityki – 60 pkt Bdb – 60-52 pkt; db + - 51-50 pkt; db – 49-41 pkt; dst + - 40-39 pkt.; dst - 38-31 pkt.
----------------	---

--	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Egzamin ustny: 1. rozumienie i wiedzę z zakresu geografii politycznej, geografii ekonomicznej i geopolityki – 60 pkt Bdb – 60-52 pkt; db + - 51-50 pkt; db – 49-41 pkt; dst + - 40-39 pkt.; dst - 38-31 pkt.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Przedmiot geografii politycznej: początki i kierunki rozwoju geografii politycznej i ekonomicznej. Metodologia. Przedmiot, zakres i cele badawcze geografii politycznej i ekonomicznej. Geografia polityczna i ekonomiczna a inne dziedziny nauki.
2. Geografia polityczna a geopolityka: pojęcie geopolityki i jej wpływ na rozwój geografii politycznej. Interpretacja zjawisk i procesów politycznych w odniesieniu do przestrzeni geograficznej.
3. Prezentacja głównych doktryn geopolitycznych (m.in. F. Ratzel, R. Kjellen, K. Haushofer, A.T. Mahan, H. Mackinder, N. Spykman, A. Seversky, S. Cohen).
4. Wybrane współczesne koncepcje geopolityczne/geoekonomiczne - np.:
 - a. I. Wallerstein (światowy system ekonomiczny w erze globalizacji).
5. Zarys historyczny zmian na mapie świata, ich dynamika (m.in.: ewolucja mapy politycznej w wyniku odkryć geograficznych, zmiany w XX wieku - świat po I i II wojnie światowej, procesy dekolonizacyjne, upadek komunizmu).
6. Mapa geopolityczna współczesnego świata: państwa i terytoria; polityczno-gospodarczy podział świata; organizacje międzynarodowe.
7. Geograficzno-polityczne cechy państw: obszar i granice państw. Granica - rodzaje, funkcje, zmienność; granice morskie i powietrzne. Stolice, nazwy państw, symbole państwowe.
8. Ustrojowe formy państwa (monarchia, republika; system prezydencki, parlamentarno-gabinetowy, mieszany; państwo unitarne, federacja)
9. Organizacje międzynarodowe - ONZ, organizacje gospodarcze, wojskowo-polityczne, ważniejsze organizacje regionalne.
10. Pojęcie narodu. Naród i rasa. Narodowość a wielokulturowość (podziały językowe i wyznaniowe). Mniejszości narodowe. Migracje - uwarunkowania i konsekwencje.
11. Geografia orientacji politycznych (współczesne ideologie, partie polityczne, geografia wyborcza)

12. Globalistyka w geografii politycznej (podstawowe pojęcia - problemy globalne i ich współzależność, stopień globalizacji świata).
13. Geografia globalnych problemów: hierarchia, dynamika zmian; Problemy żywnościowe świata; zasoby wodne i surowcowe - ich rozmieszczenie. Zadłużenie międzynarodowe. Zanieczyszczenie środowiska naturalnego - polityka energetyczna . Konflikty i zagrożenia: problem rozbrojenia; terroryzm międzynarodowy; fundamentalizm; rozwój technologii.
14. Współzależności międzynarodowe: regiony w kontekście geopolityki (świat euroatlantycki, Europa Wschodnia, Azja i Chiny, świat arabski, Afryka, Ameryka Łacińska)
15. Aktualne miejsce Polski w Europie i świecie.

Wykaz literatury podstawowej:

1. Baczworow M., Suliborski A.: 2002, Kompendium wiedzy o geografii politycznej i geopolityce, Warszawa - Łódź.
2. Blacksell M.: 2008, Geografia polityczna, Warszawa
3. Fierli I.(red.): 2005, Geografia gospodarcza świata, Warszawa
4. Flint C.: 2008, Wstęp do geopolityki, Warszawa
5. Moczulski L.: 1999, Geopolityka, Potęga w czasie i przestrzeni, Warszawa
6. Otok S.: 2002, Globalistyka w geografii politycznej i geopolityce, Warszawa
7. Otok S.: 2004, Geografia polityczna, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Otok S.: 2004, Geografia polityczna, Warszawa - Królewska
2. Rykiel Z.: 2006, Podstawy geografii politycznej, Warszawa Królewska
3. Sykulski L.: 2014, Geopolityka. Skrypt dla początkujących, Częstochowa
4. Sykulski L.: 2009, Geopolityka: słownik terminologiczny, Warszawa
5. Wrona J. (red.): 2006, Podstawy geografii ekonomicznej, Warszawa Królewska
6. Wrona J.: 1999, Mapa polityczno-gospodarcza współczesnego świata, Kraków
7. Huntington S.: 2004, Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa
8. Jean C.:2003, Geopolityka, Wrocław
9. Kennedy P.: 1994, Mocarstwa świata. Narodziny - rozkwit - upadek, Warszawa
10. Lach Z., Skrzyp J.: 2007, Geopolityka i geostrategia, Warszawa
11. Lacoste Y.: 2010, Geopolityka Śródziemnomorza, Warszawa
12. Otok S.: 2002, Globalistyka w geografii politycznej i geopolityce, Warszawa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - studia stacjonarne:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia niestacjonarne**:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3